2026/2093

16.9.2026

NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2026/2093

ze dne 10. července 2026,

kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vnitrostátní platby na destilaci vína, zelenou sklizeň a vyklučení produktivních vinic v odůvodněných případech nouze

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a zejména na čl. 216 odst. 4, článek 223 a článek 227 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/471 ([2]) zavádí řadu opatření zaměřených na přizpůsobení produkčního potenciálu vína, řízení trhu s vínem a podporu odvětví vína s cílem řešit různé výzvy, kterým čelí, a přizpůsobit toto odvětví novému vývoji trhu v kontextu vysoké mezinárodní nejistoty. Nařízení (EU) 2026/471 mimo jiné rozšířilo působnost článku 216 nařízení (EU) č. 1308/2013. Kromě destilace vína mohou nyní členské státy za určitých podmínek požádat Komisi o souhlas s poskytnutím vnitrostátních plateb na podporu zelené sklizně a dobrovolného klučení produktivních vinic v případech nouze. Komise byla zmocněna doplnit tento článek stanovením pravidel týkajících se obecných podmínek způsobilosti a prioritních kritérií v souvislosti s těmito vnitrostátními platbami, jakož i určit tržní situace, v nichž jsou tato opatření odůvodněná, stanovit metodu výpočtu těchto plateb a stanovit pravidla týkající se souladu s dalšími podpůrnými opatřeními společné zemědělské politiky.

(2) V této souvislosti je vhodné vymezit podmínky pro existenci krizové situace, za níž mohou členské státy požádat o schválení poskytnutí vnitrostátních plateb na destilaci, zelenou sklizeň a vyklučení produktivních vinic, jakož i kategorie a barvy vína, na které se tato opatření mohou vztahovat.

(3) Cílem destilace vína a zelené sklizně je odstranit přebytečné množství vína z trhu, respektive zabránit jeho výrobě ještě před sklizní. Zatímco tato opatření jsou vhodná v situacích, kdy je trh s vínem ovlivněn konjunkturálními stavy nadměrné nabídky, které vedou k narušení trhu nebo hrozí vznikem takového narušení, trvalé vyklučení produktivních vinic má za cíl řešit strukturální nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou na trhu. Kritéria pro určení tržních podmínek, které odůvodňují schválení vnitrostátních plateb na taková opatření, proto musí zohledňovat jednak konjunkturální nadbytek nabídky na trhu v krátkodobém a střednědobém horizontu a jednak dlouhodobější strukturální nerovnováhu na trhu. Proto je třeba kritéria pro určení tržních podmínek, které mohou odůvodnit schválení takových vnitrostátních plateb, definovat odlišně pro destilaci vína a zelenou sklizeň na jedné straně a pro trvalé vyklučení produktivních vinic na straně druhé. Vzhledem k výrazné segmentaci trhu s vínem v Unii je vhodné umožnit členským státům zaměřit opatření na příslušnou zeměpisnou oblast a na druhy vín, které jsou tržní krizí zasaženy. Je proto vhodné umožnit, aby opatření, která mají členské státy stanovit, mohla platit na regionální nebo vnitrostátní úrovni a vztahovat se na jednu nebo více kategorií a barev vína.

([1]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj.

([2]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2026/471 ze dne 24. února 2026, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, (EU) č. 251/2014 a (EU) 2021/2115, pokud jde o některá pravidla trhu a odvětvová podpůrná opatření v odvětví vína a pro aromatizované vinné výrobky, a nařízení (EU) 2024/1143, pokud jde o některá pravidla pro označování lihovin (Úř. věst. L, 2026/471, 26.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/471/oj).

(4) Je rovněž vhodné stanovit základní kritéria způsobilosti v závislosti na obsahu daného opatření. Pouze vinohradníci, kteří obhospodařují vinice za účelem výroby vína, mohou mít za určitých podmínek nárok na vnitrostátní platby na zelenou sklizeň a vyklučení produktivních vinic, zatímco jiné hospodářské subjekty zabývající se výrobou, uváděním na trh nebo destilací vína mohou čerpat vnitrostátní platby v souvislosti s destilací vína. V této souvislosti je u destilace vína důležité, aby členské státy v případě, že příjemci nejsou výrobci vína, zajistily, že hospodářský prospěch plynoucí z vnitrostátních plateb bude přenesen na dané výrobce vína. V zájmu zajištění soudržnosti politiky Unie v odvětví vína je třeba zabránit tomu, aby vinohradníci, kteří vlastní vinice vysázené bez povolení, čerpali podporu na vyklučení vinic nebo na zelenou sklizeň. Ze stejných důvodů souvisejících se soudržností politik mohou veřejnou podporu na destilaci čerpat pouze vína, která splňují příslušné právní požadavky a podmínky Unie, včetně požadavků na vína s chráněným označením původu nebo chráněným zeměpisným označením, je-li to relevantní.

(5) Aby byly zajištěny spravedlivé podmínky pro všechny výrobce vína v různých členských státech a aby se zabránilo narušení hospodářské soutěže, je vhodné stanovit prvky, které by členské státy měly zohlednit při výpočtu maximální podpory poskytované ve formě vnitrostátních plateb na zelenou sklizeň, destilaci vína a vyklučení produktivních vinic.

(6) Aby se zabránilo tomu, že se zelená sklizeň a destilace vína stanou běžným odbytovým kanálem pro vína z regionů postižených strukturální nerovnováhou na trhu, je důležité, aby členské státy, které tato opatření uplatňují opakovaně, řešily také základní strukturální příčiny této nerovnováhy. Proto by nová povolení k zelené sklizni a destilaci měla být podmíněna souběžným prováděním dobrovolného klučení produktivních vinic a dodržováním podmínek stanovených v čl. 58 odst. 1 druhém pododstavci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ([3]) při provádění intervencí na restrukturalizaci a přeměnu. Cílem těchto podmínek je zabránit tomu, aby intervence v oblasti restrukturalizace a přeměny přispívaly ke zvyšování výnosů v regionech, které již trpí strukturální nerovnováhou na trhu.

(7) Aby bylo zajištěno řádné fungování a harmonizovaný přístup k systému podávání žádostí o vnitrostátní platby uvedené v tomto nařízení, je vhodné stanovit určité požadavky na informace, které mají členské státy předložit Komisi k odůvodnění své žádosti o schválení, a stanovit určité oznamovací povinnosti týkající se účinného provádění opatření v rámci stanovené roční lhůty.

(8) S ohledem na výzvy, kterým v současné době čelí odvětví vína, je nutné členským státům poskytnout možnost zavést opatření stanovená tímto nařízením v průběhu nadcházejícího hospodářského roku. Toto nařízení by tudíž mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět

1. Toto nařízení stanoví pravidla, jimiž se doplňuje nařízení (EU) č. 1308/2013, pokud jde o žádosti o schválení vnitrostátních plateb, které mohou členské státy v souladu s článkem 216 uvedeného nařízení poskytovat v odvětví vína na destilaci vína, zelenou sklizeň a vyklučení produktivních vinic v odůvodněných případech tržní krize.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013 (Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

2. Toto nařízení stanoví kritéria, podle nichž členské státy určí existenci tržní krize, která odůvodňuje poskytnutí vnitrostátních plateb uvedených v odstavci 1, jakož i obecné podmínky způsobilosti a pravidla pro výpočet maximální výše podpory, kterou mohou členské státy prostřednictvím těchto vnitrostátních plateb poskytnout.

3. Toto nařízení rovněž stanoví určité požadavky na soulad mezi těmito vnitrostátními platbami a dalšími podpůrnými opatřeními společné zemědělské politiky pro odvětví vína, která jsou poskytována ve stejném produkčním regionu.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

1) „destilací“ nakládání s vínem ve smyslu přílohy VII části II bodu 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 formou úplné destilace na surový alkohol s obsahem alkoholu nejméně 92 % objemových;

2) „zelenou sklizní“ operace ve smyslu čl. 3 odst. 5 písm. c) nařízení (EU) č. 1308/2013;

3) „vyklučením“ úplné vykořenění a odstranění všech révových keřů na určité ploše vinice zapsané v registru uvedeném v článku 145 nařízení (EU) č. 1308/2013;

4) „kategorií“ vína buď víno chráněné označením původu, víno chráněné zeměpisným označením, nebo víno bez zeměpisného označení;

5) „barvou“ vína buď červené víno, růžové víno, nebo bílé víno.

Článek 3

Destilace vína a zelená sklizeň v odůvodněných případech nouze

1. S výhradou schválení Komisí podle čl. 216 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 mohou členské státy v odůvodněných případech nouze poskytovat vnitrostátní platby na destilaci vína a zelenou sklizeň za podmínek stanovených v tomto nařízení. Tyto vnitrostátní platby musí být přiměřené, řádně odůvodněné a zaměřené na vína a produkční regiony postižené krizovou situací v souladu s odstavcem 2 tohoto článku. Destilaci a zelenou sklizeň lze provádět na celostátní nebo regionální úrovni, a to u jedné nebo několika kategorií a barev vína.

2. Za účelem určení existence krizové situace musí členský stát, který hodlá využít vnitrostátní platby na opatření uvedená v odstavci 1, prokázat výskyt jedné nebo více z následujících tržních okolností pro jednotlivé kategorie a barvy způsobilých vín, a to podle okolností buď na celostátní, nebo na regionální úrovni:

a) podstatné zvýšení posledních dostupných zásob vína na úrovni produkce ve srovnání s průměrnými zásobami vína ve stejném období roku v pěti předchozích hospodářských letech, případně v pěti předchozích hospodářských letech s vyloučením nejvyšší a nejnižší hodnoty;

b) podstatné snížení průměrné tržní ceny vína na úrovni produkce za posledních šest měsíců ve srovnání s průměrnou tržní cenou za pět předchozích hospodářských let, nebo případně za pět předchozích hospodářských let s vyloučením nejvyšší a nejnižší hodnoty;

c) podstatné snížení kumulovaného tržního prodeje vína na úrovni produkce za běžný hospodářský rok ve srovnání s průměrným kumulovaným prodejem ve stejném období za pět předchozích hospodářských let, případně za pět předchozích hospodářských let s vyloučením nejvyšší a nejnižší hodnoty, a to za předpokladu, že tento pokles nevyplývá z poklesu produkce.

3. Způsobilými příjemci vnitrostátních plateb uvedených v odstavci 1 jsou v případě zelené sklizně vinohradníci, jejichž zemědělský podnik zahrnuje pouze vinice vysazené na základě povolení k výsadbě v souladu s právními předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy, a v případě destilace fyzické nebo právnické osoby, které vyrábějí víno nebo jej uvádějí na trh, organizace producentů vína nebo jejich sdružení, sdružení dvou nebo více producentů vína nebo palírny výrobků z révy vinné.

Pokud příjemcem opatření pro nouzovou destilaci není výrobce vína, zajistí dotčený členský stát, aby byl hospodářský přínos tohoto opatření přenesen na příslušné výrobce vína.

4. Maximální výše vnitrostátní platby na hektar v souvislosti se zelenou sklizní nesmí být vyšší než součet:

a) přímých nákladů na úplné odstranění nebo zničení nezralých vinných hroznů, které stanoví členský stát na základě reprezentativních standardních nákladů;

b) částky kompenzace nepřesahující 50 % průměrné hodnoty hroznů vyprodukovaných ve stejné oblasti během předchozích tří hospodářských let, vypočítané na základě průměrných výnosů a průměrných cen hroznů pro jednotlivé kategorie vína a barvy způsobilého vína v příslušné zeměpisné oblasti, snížené o průměrné náklady na sklizeň ve stejné oblasti a

c) pobídky nepřesahující 20 % součtu těchto dvou částek.

5. Maximální výše vnitrostátní platby na hektolitr způsobilého vína, které je předmětem destilace, nesmí být vyšší než součet:

a) nákladů na destilaci vína, které odhadne členský stát na základě reprezentativních standardních nákladů;

b) částky kompenzace nepřesahující 50 % průměrné tržní ceny za posledních šest měsíců u jednotlivých kategorií a barev způsobilého vína a v rámci zeměpisné působnosti tohoto opatření a

c) pobídky nepřesahující 20 % součtu těchto dvou částek.

6. Víno způsobilé pro destilaci v souladu s tímto nařízením pochází z Unie a splňuje požadavky na uvádění na trh v Unii a v příslušných případech specifikace produktu, pokud jde o vína s chráněným označením původu nebo chráněným zeměpisným označením.

Článek 4

Vyklučení produktivních vinic v odůvodněných případech nouze

1. S výhradou schválení Komise podle čl. 216 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 mohou členské státy, které vedou registr vinic uvedený v článku 145 uvedeného nařízení, poskytovat vnitrostátní platby na dobrovolné vyklučení produktivních vinic prováděné na jejich území za podmínek stanovených v tomto nařízení. Tyto vnitrostátní platby musí být přiměřené, řádně odůvodněné členským státem a zaměřené na vína a produkční regiony postižené strukturální nerovnováhou na trhu v souladu s odstavcem 2 tohoto článku. Klučení lze provádět na celostátní nebo regionální úrovni v konkrétních oblastech nebo ve vinicích, kde se produkují jedna či více kategorií a barev vína.

2. Za účelem určení existence strukturální nerovnováhy na trhu musí členský stát, který hodlá využít vnitrostátní platby na opatření uvedené v odstavci 1, prokázat výskyt jedné z následujících tržních situací u jednotlivých kategorií a barev vína produkovaného na způsobilých vinicích, a to podle okolností buď na regionální, nebo na celostátní úrovni:

a) podstatné zvýšení průměrné hodnoty odhadovaných konečných zásob vína v předchozích pěti hospodářských letech ve srovnání s průměrnou hodnotou odhadovaných konečných zásob vína v předchozích deseti hospodářských letech. Nárůst odhadovaných zásob vína v předchozích pěti hospodářských letech musí být rovněž výrazně vyšší než nárůst průměrné produkce vína za stejné referenční období předchozích deseti hospodářských let.

Odhadované konečné zásoby vína v daném hospodářském roce představují skutečné konečné zásoby vína v tomto hospodářském roce navýšené o množství vína staženého z trhu v témže hospodářském roce v rámci opatření destilace či zelené sklizně na úrovni členského státu nebo Unie. Množství vína staženého z trhu v rámci zelené sklizně se vypočítá tak, že se plocha, na které se zelená sklizeň provádí, přepočítá na ekvivalent objemu vína při průměrném výnosu v tomtéž roce ve stejné zeměpisné oblasti, kde byla zelená sklizeň provedena;

b) roční produkce vína výrazně převyšuje objemy vína prodané ročně na úrovni produkce alespoň ve třech z pěti předchozích hospodářských let;

c) alespoň jedna z tržních situací uvedených v čl. 3 odst. 2 nastala alespoň ve třech z pěti předchozích hospodářských let;

d) podstatné snížení průměrné roční ziskovosti na hektar vinice v průběhu posledních deseti hospodářských let, vypočítané na základě standardní metodiky používané při ekonomické analýze zemědělského odvětví.

3. Způsobilými příjemci vnitrostátních plateb na vyklučení produktivních vinic jsou vinohradníci, jejichž zemědělský podnik zahrnuje pouze vinice vysazené na základě povolení k výsadbě v souladu s právními předpisy Unie a vnitrostátními právními předpisy.

4. Způsobilé jsou pouze vinice, u nichž byla v době podání žádosti o podporu příjemcem alespoň jednou během aktuálního a dvou předchozích hospodářských let sklizena úroda, a to za předpokladu, že příslušné prohlášení o sklizni bylo oznámeno příslušnému orgánu daného členského státu.

5. Vinice, které byly v průběhu předchozích pěti rozpočtových let předmětem restrukturalizace a přeměny podporované podle čl. 58 odst. 1 prvního pododstavce písm. a) nařízení (EU) 2021/2115, nejsou pro vnitrostátní platby na vyklučení způsobilé.

6. Maximální výše vnitrostátní platby na hektar vyklučené produktivní vinice nesmí být vyšší než součet:

a) přímých nákladů na vyklučení, které stanoví členský stát na základě reprezentativních standardních nákladů, a

b) částky kompenzace nepřesahující 100 % ztráty příjmů za jeden rok, stanovené na stejné úrovni jako roční ztráta příjmů stanovená členským státem pro účely čl. 59 odst. 1 třetího pododstavce písm. b) nařízení (EU) 2021/2115.

7. Údaje o pozemcích vyklučených s podporou vnitrostátní platby uvedené v odstavci 1, včetně údajů o roce, v němž byl pozemek vyklučen, a identifikace příjemce, se vedou v registru vinic uvedeném v článku 145 nařízení (EU) č. 1308/2013 po dobu nejméně deseti hospodářských let následujících po hospodářském roce, v němž byl pozemek vyklučen.

Článek 5

Soulad s dalšími podpůrnými opatřeními

V členských státech, které již v období pěti předchozích hospodářských let ve stejné zeměpisné oblasti a pro stejné kategorie a barvy vína po dobu tří nebo více hospodářských let zavedly v souladu s článkem 3 vnitrostátní platby na destilaci nebo zelenou sklizeň, je schválení využití vnitrostátních plateb na další rok pro stejnou zeměpisnou oblast a dotčená vína podmíněno tím, že tyto členské státy přijmou následující opatření:

a) využijí vnitrostátní platby na vyklučení produktivních vinic v souladu s článkem 4 nebo zahrnou do svých strategických plánů SZP intervenci v podobě trvalého vyklučení uvedenou v čl. 58 odst. 1 prvním pododstavci písm. o) nařízení (EU) 2021/2115, a to alespoň po následující dva hospodářské nebo finanční roky, a

b) pokud jde o intervenci uvedenou v čl. 58 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) nařízení (EU) 2021/2115, stanoví ve svých strategických plánech SZP konkrétní agronomické, vinohradnické či jiné podmínky, které jsou uvedeny v čl. 58 odst. 1 druhém pododstavci.

Článek 6

Žádost o schválení

Členské státy, které chtějí využít vnitrostátní platby uvedené v článku 1, předloží Komisi žádost o schválení, která pro každé opatření týkající se příslušných zeměpisných oblastí, kategorií a barev vína obsahuje alespoň následující údaje:

— pokud jde o destilaci a zelenou sklizeň:

a) zeměpisnou působnost, kategorie a barvy vína, nebo vinice, které tato vína produkují, na něž se opatření vztahuje;

b) jakékoli další podmínky způsobilosti a případná prioritní kritéria stanovená na vnitrostátní úrovni pro víno, vinice a příjemce podpory;

c) dobu trvání opatření, včetně uvedení data zahájení a ukončení opatření;

d) příslušné informace prokazující existenci tržních okolností uvedených v čl. 3 odst. 2 písm. a), b) a c);

e) očekávaný objem vína způsobilého pro destilaci nebo očekávanou plochu, na které bude provedena zelená sklizeň;

f) předpokládaný celkový rozpočet a maximální výši vnitrostátní platby na hektolitr destilovaného vína nebo na hektar, na kterém se provede zelená sklizeň,

— pokud jde o vyklučení produktivních vinic:

a) zeměpisnou působnost, kategorie a barvy vína, na něž se opatření vztahuje;

b) jakékoli další podmínky způsobilosti a případná prioritní kritéria stanovená na vnitrostátní úrovni pro vinice a příjemce podpory;

c) dobu trvání opatření, včetně uvedení data zahájení a ukončení opatření;

d) příslušné informace prokazující existenci tržních okolností uvedených v čl. 4 odst. 2 písm. a), b), c) a d);

e) očekávanou rozlohu vinic, které mají být vyklučeny, a odpovídající objem potenciální produkce vína;

f) předpokládaný celkový rozpočet a maximální výši vnitrostátní platby na hektar.

Článek 7

Oznamování

1. Členské státy, jejichž žádost o vnitrostátní platby uvedené v článku 1 byla schválena, sdělí Komisi do 30. září za předchozí hospodářský rok, na který se tyto platby vztahují, následující údaje:

a) množství vína staženého z trhu v rámci jednotlivých opatření nouzové destilace v souladu s článkem 3, rozčleněné podle kategorie a barvy vína, jakož i množství alkoholu vyrobeného z dodaného a destilovaného vína a odpovídající výši poskytnutých vnitrostátních plateb;

b) oblasti, které čerpaly vnitrostátní platby na zelenou sklizeň v souladu s článkem 3, rozčleněné podle kategorie a barvy vína, a odpovídající výši poskytnutých vnitrostátních plateb;

c) oblasti, které čerpaly vnitrostátní platby na vyklučení produktivních vinic v souladu s článkem 4, rozčleněné podle kategorie a barvy vína, a odpovídající výši poskytnutých vnitrostátních plateb.

2. Oznámení Komisi uvedená v odstavci 1 se provádějí v souladu s nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/1183 ([4]).

Článek 8

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 10. července 2026.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

([4]) Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/1183 ze dne 20. dubna 2017, kterým se doplňují nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 a (EU) č. 1308/2013, pokud jde o oznamování informací a dokumentů Komisi (Úř. věst. L 171, 4.7.2017, s. 100, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2017/1183/oj).